

Jelena NIKČEVIĆ

**PRILOG POZNAVANJU FAUNE ORTHOPTERA -
PRAVOKRILCI (ZRIKAVCI I SKAKAVCI)
HERCEGNOVSKOG PODRUČJA**

Ključne riječi: Hercegnovski zaliv, rijeka Sutorina, fauna pravokrilaca, skakavci, zrikavci, ekologija, zoogeografija, valorizacija, antropogeni uticaj, zaštita.

UVOD

U radu su obrađene vrste Orthoptera prikupljene u drugoj polovini jula i početkom avgusta meseca 2004. godine na području hercegnovskog zaliva - lokaliteti i staništa vezani za područje reke Sutorine .

Tokom istraživačkog rada sakupljeno je i determinisano 410 primjerka Orthoptera iz reda Ensifera i Caelifera (zrikavci skakavci) svrstanih u nekoliko familija. To su sledeće vrste: **Fam. Tettigonidae:** *Barbitistes Ocskayi* Charpentier, 1850, *Conocephalus conocephalus*, *Conocephalus dilatatus* Latreille, 1804, *Decticus albifrons* (Fabricius, 1775) *Decticus verrucivorus* (Linneus, 1758), *Ephippiger discoidalis* (Fieber, 1853), *Homorocoryphus nitidulus* (Scopoli, 1786), *Leptophyes laticauda* (Frigidsky, 1868), *Phaneroptera n. nana* Fieber, 1853, *Pholidoptera femorata* (Fieber, 1853), *Poecilimon elegans* Brunnner von Wattenwyl, 1878, *Rhacocleis germanica* (Herrich-Schaeffer, 1840), *Sepiana sepium* (Yersin) 1854, *Tettigonia viridisima* Linneus, 1758, *Tylopsis liliifolia* (Fabricius, 1793) **Fam. Gryllidae:** *Oecanthus pellucens* (Scopoli) 1763, **Fam. Acrididae:** *Acrida ungarica ssp. mediteranea* Dirsch, 1954, *Acrotylus patruelis* (Herrich-Schaeffer, 1838), *Aiolopus strepens* (Latreille, 1804), *Aiolopus thalassinus* (Fabricius, 1781), *Anacridium aegyptum* (Linneus 1764) , *Caliptamus italicus* (Linneus 1758), *Chorthippus dorsatus* (Zetterstedt, 1821), *Chorthippus brunneus* (Thunb.) 1815, *Dociostaurus genei* (Ocskay) 1832, *Dociostaurus marrocanus* (Thunberg 1815), *Omocestus ventralis* (Zetterstedt, 1821), **Fam. Tetrigidae:** *Tetrix sp.*, **Fam.**

Empusidae: *Empusa fasciata* Brulle 1836, **Fam. Mantidae:** *Mantis religiosa* Linneus, 1758

Ovim prvim preliminarnim istraživanjima utvrđeno prisustvo 31 vrste iz dva reda i 6 familija što pokazuje veliki diverzitet faune Orthoptera uslovljenu ekološkom raznolikošću prisutnih staništa na malom, istraženom području.

Sakupljeni entomološki materijal nalazi se u zbirci kod autora rada.

U radu je dat i kratak opis prirodnih karakteristika doline reke Sutorine sa ušćem i delom igalske plaže.

Obale Bokokotorskog zaliva su izgrađene od krečnjaka strmo tonu u more, dok delovi izgrađeni od fliša postepenije tonu i blagog su nagiba. Delovi zaliva Boke, koji imaju karakter manjih zaliva, razvijeni su na flišu, dok su tesnaci u krečnjacima. Širi ravničarski delovi, kao što su Sutorina, niži delovi oko Morinja, Risna, Kotora, Tivatsko i Grbaljsko polje, takođe su razvijeni u paleogenom flišu. Na granici krečnjaka i fliša (ispod manjih navlaka ili krljušti) javljaju se manja vrela, koja obično leti presuše.

Topografska karta istraživanog područja 1:25000

U Crnogorskom primorju malo je površinskih tokova i uglavnom su svi dosta kratki. Najduži tok u Boki Kotorskoj ima reka Sutorina, duga oko 7 km. Izvire ispod Nagumanca, razvođa visokog 180 m. Prima sa leve strane dve manje pritoke, Presjeku i Trtor. Donji deo toka, dužine 4 km, je kanalisan.

FAUNISTIČKI, EKOLOŠKI I ZOOGEOGRAFSKI PODACI

Među fragilnim, (osetljivim) ekosistemi posebno mesto zauzimaju stari i relativno očuvani klimatogeni šumski ekosistemi (ostaci šumske vegetacije duž toka reke Sutorine), ekosistemi peščanih morskih obala kao i plimna ušća reka, tj. niske muljevite visoko zaslanjene obale pod uticajem plime obrasle zajednicama iz sveze *Thero-Salicornion* i *Arthrocnemion fruticosi* kao i primorske slatinske utrine, slane pseudostepe i pašnjaci iz sveze *Limonion dalmaticum*.

Ovo područje ima veliku osetljivost specijskog i ekosistemskog diverziteta.

Takve, slane i muljevite osečine, plimna ušća i niske obale izložene plimi i oseci i okolna niska staništa izložena kapilarnoj vodi mora predstavljaju staništa halofitnih organizama. Površine koje ova staništa zauzimaju u Crnoj Gori u odnosu na ostale tipove obala su relativno male (ušće Bojane, zaliv Solila - Tivat, Ulcinjske solane i Igalo).

Opšte je pravilo prihvaćeno među ekolozima koji se oslanjaju na saznanja fundamentalne i aplikativne ekologije, da ovakve ekosisteme ne treba dirati, ili ako je to neizbežno, onda akcije korišćenja komponenti ovakvih ekosistema treba izvesti promišljeno, dozirano u smislu obima i trajanja. Ovo je posebno važno zbog toga što su najveće vrednosti ekosistemskog i predeonog diverziteta Crne Gore sadržane u osetljivim ekosistemima.

Podnožje planine Orjen pripada biomu mediterana - večnozeleno šume i makije sa tipičnim biljnim zajednicama: *Orno-Quercetum ilicis*, *Quercu-Carpinetum orientalis*, *Seslerio-Fagetum*, etc.

SPISAK UTVRĐENIH VRSTA PO STANIŠTIMA

I Peščarska staništa igalske plaže

Karakteristične vrste Orthoptera :

Conocephalus dilatatus Latreille, 1804, *Decticus verrucivorus* (Linneus, 1758), *Leptopyges laticauda* (Frivaldsky, 1868), *Acrida ungarica* ssp. *mediteranea* Dirsch, 1954, *Acrotylus patruelis* (Herrich-Schaeffer, 1838), *Aiolopus strepens* (Latreille, 1804), *Omocestus ventralis* (Zetterstedt, 1821), *Chorthippus dorsatus* (Zetterstedt, 1821), *Chorthippus bruneus* (Thunb.) 1815.

Najbrojnija i najinteresantnija peščarska vrsta je Acrotylus patruelis. Za razliku od sličnih peskovitih staništa na Jadranskoj obali (Ulcinjka velika i Mala plaža) gde su prisutne dve ili čak tri vrste ovog roda, na ovom području Acrotylus rod zastupljen je samo jednom vrstom. Razlozi ovakve distribucije roda Acrotylus na istim ili sličnim staništima još nisu dovoljno poznati.

Acrotylus patruelis

II Močvarna staništa duž toka Sutorine sa vlažnim livadama

Karakteristične vrste Orthoptera:

Acrida ungarica ssp. mediterranea Dirsh 1949, *Conocephalus conocephalus*, *Conocephalus dilatatus* Latreille, 1804, *Decticus albifrons* (Fabricius, 1775) *Decticus verrucivorus* (Linneus, 1758), *Acrotylus patruelis* (Herrich-Schaeffer, 1838), *Aiolopus strepens* (Latreille, 1804), *Aiolopus thalassinus* (Fabricius, 1781), *Anacridium aegyptum* (Linneus 1764), *Caliptamus italicus* (Linneus 1758), *Chorthippus dorsatus* (Zetterstedt, 1821), *Chorthippus bruneus* (Thunb.) 1815, *Doclostaurus genei* (Ocskay) 1832, *Omocestus ventralis* (Zetterstedt, 1821), *Mantis religiosa* Linneus, 1758

Prisutne karakteristične močvarne vrste Orthoptera sličnog sastava kao i fauna Orthoptera duž toka reke Bojane pri ušću. Najbrojnije su *Conocephalus*, *Aiolopus* i *Decticus* vrste.

Decticus albifrons

III Vlažne, zaslanjene livade iza zone peska na plaži

Karakteristične vrste Orthoptera :

Conocephalus dilatatus Latreille, 1804, *Decticus verrucivorus* (Linneus, 1758), *Acrida ungarica ssp. mediteranea* Dirsch, 1954, *Acrotylus patruelis* (Herrich-Schaeffer, 1838), *Aiolopus strepens* (Latreille, 1804), *Aiolopus thalassinus* (Fabricius, 1781).

Aiolopus thalassinus

IV Kserotermne (suve) livade zaleđa plaže

Karakteristične vrste Orthoptera :

Decticus verrucivorus (Linneus, 1758), *Acrotylus patruelis* (Herrich-Schaeffer, 1838), *Aiolopus strepens* (Latreille, 1804), *Aiolopus thalassinus* (Fabricius, 1781), *Anacridium aegyptum* (Linneus 1764), *Caliptamus italicus* (Linneus 1758), *Chorthippus dorsatus* (Zetterstedt, 1821), *Chorthippus bruneus* (Thunb.) 1815, *Dociostaurus genei* (Ocskay) 1832, *Omocestus ventralis* (Zetterstedt, 1821). *Mantis religiosa* Linneus, 1758, *Tetrix* sp.

Prisutne su tipične vrste za krestormne livade zaleđa plaza. Najbrojnije su *Chorthippus* i *Tetix* vrste

Mantis religiosa

V Trščaci u zaledu plaže

Karakteristične vrste Orthoptera :

Conocephalus conocephalus , *Conocephalus dilatatus* Latreille, 1804, *Homorocoryphus nitidulus* (Scopoli, 1786).

Tipične vrste močvarnih, vlažnih staništa jadranskog priobalja i južne Evrope.

Conocephalus dilatatus

VI Kserotermna (suva) staništa duž toka Sutorine

Podloga je ovde suva i skeletna. Po njoj su razbacani gusti žbunovi od pomenutih biljaka različite veličine. Najčešće su to okrugli žbunovi visoki do 2m, nekad i 5m u prečniku. Ima ih i znatno manjih.. Između žbunova vegetacija je obično gusta.

Karakteristične vrste Orthoptera :

Barbitistes Ocskayi Charpentier, 1850, *Decticus albifrons* (Fabricius, 1775) *Decticus verrucivorus* (Linneus, 1758), *Ephippiger discoidalis* (Fieber, 1853), *Pholidoptera femorata* (Fieber, 1853), *Poecilimon elegans* Brrunner von Wattenwyl, 1878, *Rhacocleis germanica* (Herrich-Schaeffer, 1840), *Sepiana sepium* (Yersin) 1854, *Tettigonia viridissima* Linneus, 1758, (Fabricius, 1781), *Anacridium aegyptum* (Linneus 1764) , *Caliptamus italicus* (Linneus 1758), *Chorthippus dorsatus* (Zetterstedt, 1821), *Chorthippus bruneus* (Thunb.) 1815.

Ephippiger discoidalis

VII Antropogeno izmenjene livade duž toka Sutorine

Karakteristične vrste Orthoptera :

Conocephalus dilatatus Latreille, *Conocephalus conocephalus*, *Decticus albifrons* (Fabricius, 1775) *Decticus verrucivorus* (Linneus, 1758), *Leptophyes laticauda* (Frivaldsky, 1868), *Pholidoptera femorata* (Fieber, 1853), *Rhacocleis germanica* (Herrich-Schaeffer, 1840), *Sepiana sepium* (Yersin) 1854, *Tettigonia viridissima* Linneus, 1758, *Oecanthus pellucens* (Scopoli) 1763, *Acrida ungarica ssp. mediteranea* Dirsch, 1954, *Aiolopus strepens* (Latreille, 1804), *Aiolopus thalassinus* (Fabricius, 1781), *Anacridium aegyptum* (Linneus 1764), *Caliptamus italicus* (Linneus 1758), *Chorthippus dorsatus* (Zetterstedt, 1821), *Chorthippus bruneus* (Thunb.) 1815, *Dociostaurus genei* (Ocskay) 1832, *Dociostaurus marrocanus* (Thunberg 1815), *Omocestus ventralis* (Zetterstedt, 1821), *Tetrix sp.*, *Empusa fasciata* Brulle 1836, *Mantis religiosa* Linneus, 1758/.

Na antropogeno izmenjenim staništima prisutan je veliki diverzitet tzv. običnih, vrsta sa mnogobrojnim populacijama. Najbrojnije vrste su : *Pholidoptera femorata* (Fieber, 1853) i *Chorthippus dorsatus* (Zetterstedt, 1821), *Chorthippus bruneus* (Thunb.) 1815.

Tettigonia viridissima

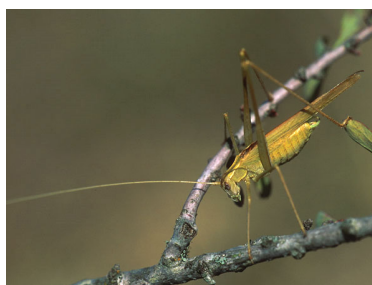

VIII Ruderalna staništa - zice, ograde oko naselja Igalo-Gomila

Karakteristične vrste Orthoptera :

Barbitistes Ocskayi Charpentier, 1850, *Decticus albifrons* (Fabricius, 1775) *Decticus verrucivorus* (Linneus, 1758), *Pholidoptera femorata* (Fieber, 1853), *Rhacocleis germanica* (Herrich-Schaeffer, 1840), *Sepiana sepium* (Yersin) 1854, *Tettigonia viridisima* Linneus, 1758, *Tylopsis liliifolia* (Fabricius, 1973), *Oecanthus pellucens* (Scopoli) 1763, *Aiolopus strepens* (Latreille, 1804), *Aiolopus thalassinus* (Fabricius, 1781), *Anacridium aegyptum* (Linneus 1764), *Caliptamus italicus* (Linneus 1758), *Chorthippus dorsatus* (Zetterstedt, 1821), *Chorthippus bruneus* (Thunb.) 1815, *Omocestus ventralis* (Zetterstedt, 1821), *Mantis religiosa* Linneus, 1758

Najbrojnije vrste su: *Barbitistes Ocskayi* Charpentier, 1850, *Decticus albifrons* (Fabricius, 1775) *Decticus verrucivorus* (Linneus, 1758).

Tylopsis liliifolia

ZOOGEOGRAFSKI PODACI**Vrste sa mediteranskim rasprostranjenjem:**

Empusa fasciata Brulle.
Poecilimon elegans Br.
Tylopsis liliifolia (F.)
Phaneroptera nana.
Barbitistes Oczkayi Charp.
Rhacocleis germanica (H.S.)
Decticus albifrons (F.)
Pholidoptera femorata (Fieb.)
Ephippiger discoidalis Krauss
Anacridium aegyptum (L.)
Acrotylus patruelis (H.S.)
Aiolopus strepens (Latr.)
Acrida ungarica(Thunb.)
Dociostaurus maroccanus (Thumb.)
Dociostaurus genei (Oeck.)

Vrste karakteristične za Balkansko poluostrvo ili za Jugoistočnu Evropu.

Poecilimon elegans Br.
Barbitistes Oczkayi Charp.
Pholidoptera femorata (Krauss)

Vrste koje imaju široko rasprostranjenje u Srednjoj i Južnoj Evropi a često i u zapadnoj Aziji i Severnoj Africi:

Mantis religiosa L.,
Oecanthus pellucens (Scop.),
Tettigonia viridissima L.
Tetrix sp.
Calliptamus italicus (L.)
Aiolopus thalassinus (F.)
Omocestus ventralis (Zett.)
Chorthippus dorasatus (Charp.)
Chorthippus brunneus (De G.)

Sve ove vrste su česte u Mediteranu, neke od njih su čak znatno češće u Mediteranu nego u unutrašnjosti kontinenta.

Izraženo u procentima sastav ove faune orthoptera izgleda ovako: Vrste čije je rasprostranjenje označeno kao mediteransko i onih koje su rasprostranjene u mediteranskom delu Balkanskog poluostrva je 68,2% od ukupnog broja sakupljenih vrsta.

Ostalih 31,8% dolazi na vrste koje imaju široko rasprostranjenje u Evropi ili celoj palearktičkoj oblasti. Neke od njih zalaze duboko u Afriku. Inače sve su one rasprostranjene i u Mediteranu a, često su tamo brojnije i češće nego u unutrašnjosti kontinenta. Neke od ovih su kosmopoliti. Na osnovu svega toga možemo kazati da fauna Orthoptera ovog područja ima mediteranski karakter.

ZAKLJUČAK

Prostornim planom područja posebne namjene za morsko dobro Crne Gore predviđene su mjere zaštite životne sredine (biodiverziteta, staništa i predela) jasno su precizirani lokaliteti staništa biljnih i životinjskih vrsta koji su u većoj ili manjoj mjeri osjetljivi i zavisni od širokog spektra antropogenih uticaja gde je neophodno kontinuirano praćenje (monitoring) njihovog stanja što se odnosi na muljevite zaslanjene obale ušća rijeke Sutorine kao jednog od specifičnih i rijetkih ako ne i jedinstvenih staništa u Evropi. Zahvaljujući nanosima i taloženjem ostataka vegetacije i faune iz rijeke Sutorine u Jadransko more nastalo je i radioaktivno "blato" - mulj (jedan od ključnih resursa zdravstvenog i opšteg turizma Crne Gore) koje se održalo i danas zahvaljujući neizmenjenom stanju kompletnog toka rijeke Sutorine a posebno njenog ušća.

Na takvim rijetkim staništima potvrđeno je da se nalaze retke vrste faune insekata od međunarodnog i nacionalnog značaja.

U cilju adekvatne zaštite ovog jedinstvenog prostora punu pažnju treba posvetiti zaštiti i vrsta i njihovih staništa od nagle urbanizacije i drugih uglavnom negativnih antropogenih uticaja.

LITERATURA

Adamović, Ž. (1949): Prilog poznavanju naših glacijalnih relikata. Glasnik prirodnjačkog muzeja knj. 1-2: 295-302, Beograd.

Adamović, Ž. (1956): Orthoptera collected in the surrounding country of Mostar. Glasnik Prirodnjačkog muzeja knj. 8, sv. 3: 129-162, Beograd.

Adamović, Ž. (1968): The Maroccan Locust (*Docicostaurus marrocanus* Th.) and the Migratory Locust (*Locusta migratoria*) in Ulcinj District, Montenegro, Bull. Mus. Hist. Nat. Bekgr. Ser. B. Livre 23: 59-112.

Adamović, Ž. (1972): Drei neuer Unterarten von *Eupholidoptera chabrieri* aus Jugoslavien (Tett. Orth.). Glasnik prirodnjačkog muzeja, ser. B. Knj. 27. Beograd.

Burić, M. (1993): Termomineralne vode Crne Gore, Zbornik sa savetovanja: Pretpostavke i potencijali realizacije ideje "Ekološka država Crna Gora", Podgorica.

Pravci razvoja Crne Gore Ekološke države - finalni izveštaj, Evropski centar za mir i razvoj, Beograd, 1997.

Dragović, D. (1993): Mineralne sirovine Crnogorskog primorja i prirodna sredina - iz Zbornika radova sa savetovanja "Pretpostavke i potencijali realizacije ideje - Ekološka država Crna Gora", Podgorica

Djerković, B. (1980): Mineralne vode od Ulcinja do Splita, Glasnik Republičkog zavoda za zaštitu prirode - Prirodnjačkog muzeja No. 13, Titograd,

Fukarek, P. (1976): Šume i šumarstvo primorskog krša, Zbornik referata i koreferata sa simpozijuma : Ekološko valoriziranje primorskog krša - Split, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb.

Harz, K. 1969: The Orthoptera of Europe. Vol. I. The Hague.

Harz, K. 1975: The Orthoptera of Europe. Vol. II. The Hague

Harz, K. et Kaltenbach, A. 1976: The Orthoptera of Europe. Vol. III. The Hague.

Haupt, H. (1995): Zum Eiblageverhalten der Kurzflugeligen Schwertschrecke (*Conocephalus dorsalis* Latreille, 1804), *Articulata* 1995, 10 (1): 97-100. Faunistik.

Lakušić R., Vučković M. i Atanacković B. (1989): Stanje ekosistema životne sredine na prostoru Crne Gore. Ekološke aktuelnosti - CANU, 20:139-149. Titograd.

Mandić, S. (1993): Bioekološki potencijal priobalnog mora Crne Gore, Zbornik sa savetovanja: Pretpostavke i potencijali realizacije ideje "Ekološka država Crna Gora", Podgorica.

Matvejev, S. (1954): Relict and relicity in Biologie. Arhiv Bioloških nauka 4/1-2, p 1-9. Beograd.

Matvejev, A. (1956): Bibliografski podaci o pravokrilcima (*Orthoptera*) Jugoslavije. Zaštita bilja 34, p 970102. Beograd.

Matvejev A., Matvejev, S. (1956): O visinskom rasprostranjenju podgorskih skakavaca. Zaštita bilja 33, p 75-78. Beograd.

Matvejev, S. D. (1963): Biogeografsko-ekološki kriterijumi za izdvajanje i klasifikaciju biljnih i životinjskih zajednica kao prirodnih retkosti.- Zaštita prirode, 21-15, Beograd.

Matvejev, S. D. (1973): Predeli Jugoslavije i njihov živi svet. - Naučna knjiga, Beograd.

Matvejev, S. D. (1988): "Ograničeni transekt" - metoda određivanja frekvencije nalazanja vrsta u biotopu (Aves, Orthoptera). Zavod za ornitologiju Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti (HAZU), p LARUS 38 - 39 p 146-167. Zagreb.

Matvejev S. & Puncer I.J. (1989.): *Karta bioma - Predeli Jugoslavije i njihova zaštita*. Posebna izdanja Prirodnjačkog muzeja knj. 36: 1-76, Beograd.

Nikčević J., (1991) : Some endemic, endangered and protected insects species in Montenegro with problems of theirs protection. Poljoprivreda i šumarstvo XXXVII, Podgorica.

Nikčević J., (1992): The History of entomological investigations of territory of Montenegro with bibliography, Poljoprivreda i šumarstvo XXXVIII, 3-4, 57 - 70, Podgorica.

Nikčević J. (1994) : Istorijat entomoloških istraživanja planine Lovćen u Crnoj Gori, CANU, Poseban otisak iz zbornika radova, naučni skupovi knj. 34., Podgorica.

Nikčević J., Četković, A. i Radović I. (2001): Koncept praćenja stanja diverziteta entomofaune Crne Gore: polazni elementi i metodološki aspekti, Naučni skup: "Prirodni potencijali kopna, kontinentalnih voda i mora Crne Gore i njihova zaštita" Žabljak

Nikčević, J., (2001): Diverzitet faune insekata Crne Gore, Naučni skup: "Prirodni potencijali kopna, kontinentalnih voda i mora Crne Gore i njihova zaštita" Žabljak

Nikčević, J. (2003): The endangered habitats which are important for survival of endemic, rare and protected entomofauna in Montenegro, II Congress of ecologist of the Republic of Macedonia with International participation, Makedonsko ekološko društvo. 25-29. 10. 2003, Ohrid.

Pavićević, D., Četković A., Nikčević J. (2003): "Novi i značajni nalazi za faunu ortopteroidnih insekata Crne Gore (Ulcinjsko područje)", Zbornik plenarnih referata i rezimea sa simpozijuma entomologa Srbije , Ivanjica 24-27 septembra 2002.g.

Radojičić, B. (2002): Geografija Crne Gore (Društvena osnova i regije), Dukljanska akademija nauka i umjetnosti, Odeljenje prirodnih nauka, Podgorica.

Radović, I., Mesaroš, G., Pavićević, D., Mihajlović, Lj., Protić, Lj., Četković, A. (1995): Diverzitet entomofaune (Insecta) Jugoslavije, sa pregledom vrsta od međunarodnog značaja, Biodiverzitet Jugoslavije, Ecolibri et Biološki fakultet, Beograd.

Reinhardt, K. Köhler G. (2002): Conservation of the red-winged grasshopper, *Oedipoda germanica* (Latr.): the influence of reproductive behavior, Biological Conservation 107, 221-228.

Jelena NIKČEVIĆ

A CONTRIBUTION TO THE KNOWLEDGE
OF THE FAUNA ORTHOPTERA – ORTHOPTEROUS INSECTS
(CRICKETS AND GRASSHOPPERS)
OF HERCEG NOVI AREA

Summary

Within the research work 410 specimens of Orthoptera from the order of Ensifera and Caelifera (crickets, grasshoppers) classified in several families were collected and determined. By this first preliminary research the presence of 32 species belonging to two orders and 6 families were determined, showing a great diversity of fauna Orthoptera due to ecological versatility of the existing habitats in an extremely small examined area. The paper also includes a short description of the natural characteristics of the river Sutorina valley with its mouth and the beach of Igalo. It also comprises faunistic, ecologic and zoographic data, that is the distribution of the orders in the habitats. Characteristic and fragile habitats, essential for the survival of particular species of the fauna Orthoptera were located, among which a special place is taken by the old and comparatively preserved climatogen wooded systems (the remains of wood vegetation along the river Sutorina), ecosystem of the sandy seashore, as well as the tidal mouth of the river Sutorina, that is low, muddy shore with a high content of salt. The zoographic data include a list of species spread in the Mediterranean, a list of species characteristic for the Balkans and South-East Europe, as well as a list of species which are highly spread in Central and Southern Europe, Western Asia and Northern Africa.

The results of the research indicate that the fauna of insects in this region with its habitats should be appropriately protected from the negative human influence existing in this region.